

u Bosni i Hercegovini

Novosti GS1

Broj 2 • Decembar 2010.

GS1 GEPIR

Provjerite legalnost bar koda

Kako doći do bar koda u Bosni i Hercegovini

Seminar

Kodiranje u transportu i logistici

Obavijest iz GS1 Libije

U Libiji samo legalni bar kodovi

Pitanja i odgovori

Jedino ovlašteno mjesto u Bosni i Hercegovini za izdavanje GS1 bar kod brojeva

Uvodnik

Novosti GS1

Broj 2
Decembar 2010.

Izdavač:

GS1 u Bosni i Hercegovini
Udruženje za automatsku
identifikaciju, elektronsku
razmjenu podataka
i upravljanje poslovnim
procesima

Glavna i odgovorna urednica:

Saliha Osmanagić

Grafička obrada:

GS1 u Bosni i Hercegovini

Štampa:

Blicdruk d.o.o.
Sarajevo

Kontakt:

GS1 u Bosni i Hercegovini
Mehmeda Spahe 24
71 000 Sarajevo
T: +387 (33) 258 646
+387 (33) 258 647
+387 (33) 258 645
F: +387 (33) 922 452
+387 (33) 258 645
E info@gs1bih.com
www.gs1bih.com

Udruženje GS1 u Bosni i Hercegovini je nevladina i neprofitna organizacija osnovana slobodnom voljom privrednih subjekata, preduzetnika i drugih pravnih lica radi administriranja i promocije GS1 sistema standarda u BiH u cilju unaprjeđenja efikasnosti rada u proizvodnji, veletrgovini i maloprodaji.

Prednosti kodiranja danas ne treba nikome objašnjavati. Svakim danom sve je više preduzeća u Bosni i Hercegovini koji bar kodom označavaju svoje proizvode, i koji u svoje poslovne procese uključuju upotrebu GS1 standarda. Svako pojedino preduzeće iz Bosne i Hercegovine, učlanjenjem u Udruženje GS1, istovremeno postaje član velike svjetske obitelji GS1. To ih čini jednakima sa svim ostalim članicama svjetske organizacije GS1, bez obzira na njihovu veličinu, važnost ili djelatnost. Postoji ipak nešto što ih dijeli. To je prije svega nivo znanja kojim raspolažu, dakle različiti nivoi tražene i očekivane stručne informacije.

Zbog toga je u našem stručnom biltenu ponekad vrlo teško ujednačiti informaciju za onoga koji je tek juče prepoznao potrebu da svoj proizvod u razmjeni na tržištu označi bar kodom i drugoga, koji tu prednost koristi već godinama.

Razlikuju se često i u motivima: za neke je bar kod samo još jedna od obaveza koje im je nametnulo razvijeno tržište, za druge mogućnost da primjenom visoko sofisticirane opreme i razumljivo, znanjima uhvate priključak čak i sa poslovnim partnerima iz visoko razvijenog evropskog poslovnog okruženja.

A Novosti GS1 mi želimo raditi i za jedne i za druge, očekujući pri tome da će svako naći informaciju koja mu je potrebna ili ako želite, koju može konzumirati. To naravno, postavlja pred svaku od naših članica zahtjev za tolerancijom u tom pogledu. I pred one čija nivo znanja teško omogućava praćenje stručnih materijala, ali i pred one koji možda imaju osjećaj da koji put nepotrebno ponavljamo lekciju.

Mi ćemo i ubuduće nastojati da u Novostima GS1 svako nađe materijal i informaciju koja ga zadovoljava, nastojeći da edukacijom, praćenjem naših publikacija i učešćem na seminarima GS1, podignemo nivo znanja i da omogućimo svakome da u potpunosti valorizira sve prednosti sistema GS1 kojim se služimo.

Saliha Osmanagić
Direktorica Udruženja GS1

*Sretnu i uspješnu
Novu 2011. godinu*

želi Vam

Udruženje GS1 u Bosni i Hercegovini

Seminar - edukacija

Kodiranje zbirnih i transportnih pakovanja

U sferi privrede, posebno u razmjeni roba i usluga, te uspostavljanju i održavanju nesmetanog kretanja proizvoda između poslovnih partnera, Evropa se smatra i doživljava kao jedinstveno tržište, bez obzira koji se njezin dio uzima u obzir. Stoga, zajednički, evropski pristup primjeni harmoniziranog rješenja za logističke naljepnice, omogućava brzu, efikasnu i jednoobraznu primjenu GS1 standarda. Primjenom ovih harmoniziranih rješenja, svaka kompanija iz sektora logistike i transporta moći će prevladati eventualna ograničenja u sadašnjoj poslovnoj komunikaciji i razmjeni dobara.

Korištenje GS1 standarda za logističke naljepnice, omogućava korisnicima da na jedinstven način označavaju logističke jedinice tako da ih je moguće pratiti i slijediti kroz cijeli lanac snabdijevanja.

Iz tog razloga, preduzeća iz Bosne i Hercegovine, koja ostvaruju uspješnu poslovnu saradnju sa poslovnim partnerima u Evropi, razumiju i slijede potrebu pravovremenog uključivanja u savremene evropske i svjetske tehnologije i standarde u poslovanju.

U Udruženju GS1, evidentan je sve veći broj zahtjeva od strane preduzeća iz Bosne i Hercegovine, kojima se traži

edukacija i stručna pomoć u primjeni savremenih svjetskih standarda u kodiranju za potrebe logistike i transporta.

Tako je i za predstavnike preduzeća BIMAL D.D. Brčko i STUDEN AGRANA Rafinerija šećera d.o.o. Brčko, u oktobru 2010. godine održan seminar - edukacija na temu: Kodiranje zbirnih i transportnih pakovanja i dizajniranja logističke naljepnice.

Znanja stečena na seminaru će omogućiti učesnicima da obezbijede primjenu najsavremenijih standarda koje zahtijeva poslovanje sa poslovnim partnerima u zemljama Evropske Unije.

Kako doći do bar koda u Bosni i Hercegovini?

Jedino mjesto u Bosni i Hercegovini, ovlašteno od strane Međunarodne organizacije GS1 gdje možete podnijeti zahtjev za dodjelu bar koda, je Udruženje GS1 u Bosni i Hercegovini, na adresi Mehmeda Spahe 24 u Sarajevu.

Bar kod može da koristi preduzeće, samostalna radnja, ili drugo pravno lice, učlanjenjem u Udruženje GS1, nakon što prethodno ispuni za to utvrđenu proceduru. Članstvom u Udruženju GS1, korisniku se dodjeljuje na upotrebu GS1 prefiks preduzeća, sa početnim brojem 387 koji u bar kodu ima svaki registrovani korisnik u Bosni i Hercegovini.

Prefiks preduzeća predstavlja jedinstveni broj, sa kojim je svaki korisnik u svijetu, evidentiran u svjetskom elektronskom registru bar kodova – GEPIR.

Za nove članice Udruženja GS1 obezbijedeno je učešće na Osnovnom GS1 seminaru, kojim naše nove članice dobivaju osnovna potrebna znanja o pravilima primjene GS1 standarda. Učešće na seminaru je besplatno.

Detaljne upute za učlanjenje na web stranici Udruženja GS1 www.gs1bih.com, link „Učlanjenje“.

Provjerite legalnost bar koda!

Svakodnevno se susrećete sa proizvođačima koji na ambalaži imaju štampan ili nalijepljen bar kod. Osnovna uloga bar kodova jeste da se jedinstveno označi određeni proizvod, i u svijetu, zahvaljujući GS1 standardima, dva različita proizvoda ne mogu imati isti bar kod. Ipak, sasvim je razumljivo ako ste sebi nekad postavili pitanje: da li je bar kod, koji gledate na ambalaži proizvoda, validan ili ne? Odgovor na ovo vaše pitanje, vrlo jednostavno daje GEPIR, svjetski elektronski registar, u kojem su evidentirani podaci o svim bar kodovima i o firmama kojima oni pripadaju.

Da biste provjerili validnost nekog bar koda potreban vam je računar, veza na Internet i svakako proizvod sa bar kodom, čiju validnost želite provjeriti. Prvi korak jeste pristup web stranici svjetskog elektronskog kataloga GEPIR, preko web stranice nacionalne GS1 or-

ganizacije u Bosni i Hercegovini: <http://www.gs1bih.com>, link GEPIR, ili direktno, preko web stranice Međunarodne organizacije GS1: <http://gepir.gs1.org>

Izuzetno značajna uloga koju ima GEPIR, nije samo u tome što predstavlja jednu veliku, centraliziranu bazu podataka, nego i u tome što predstavlja mrežu za međusobno povezivanje GS1 nacionalnih mreža podataka. Svaka nacionalna GS1 organizacija, podatke o svojim članicama obrađuje i pripremljene podatke dostavlja u sjedište Međunarodne organizacije GS1 u Brisel, gdje se oni uključuju i objavljuju, i na taj način se omogućava njihova dostupnost i svim ostalim članovima globalne zajednice GS1.

Uključivanjem podataka o preduzećima iz Bosne i Hercegovine u mrežu GEPIR, Udruženje GS1 u Bosni i Hercegovini

pruža i dodatne benefite svojim članicama: svjetsku promociju i prepoznatljivost, mogućnost za poslovno povezivanje sa preko 1,5 milion kompanija u svijetu, jednostavnim pregledom web stranice GS1, putem bar koda, tj. GTIN broja artikla. Također, registar GEPIR omogućava „vidljivost“ preduzeća iz Bosne i Hercegovine i time obezbjeđuje reklamu za njih, neprekidno, tokom 365 dana u godini.

Izuzetno veliki značaj GEPIR-a, potvrđen je u novembru 2006. godine, kada je GEPIR dobio svjetsko priznanje i nagradu „BEST CASE AWARD“ za uspješno elektronsko povezivanje kompanija primjenom novih tehnologija.

GS1 The global language of business

Contact your local GS1 office Extranet Login

Search

Home About Us Products & Solutions Services Sectors & Collaborations

GEPIR

- all searches
- search by barcode
- search by SSCC
- search by location
- search by name

More info

- Contact

The Global GS1 Electronic Party Information Registry

Hosted MO Login

The Global Electronic Party Information Register (GEPIR) is a distributed database that contains basic information on over 1,000,000 companies in over 100 countries. You can also query GEPIR from the websites of [local GS1 offices](#) giving access to this service.

Search by Barcode (GTIN)

Search by Container Code (SSCC)

Search by Location Number (GLN)

Search by Company Name

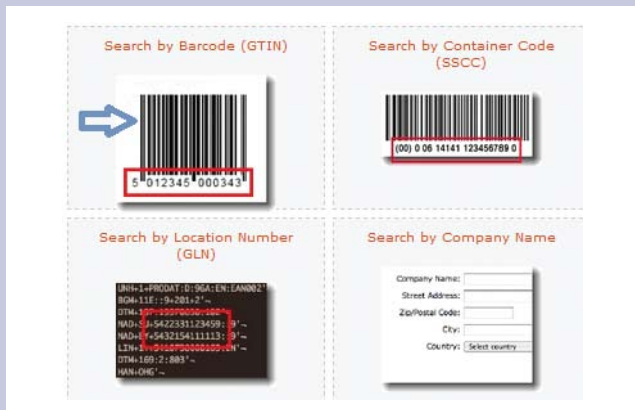
Company Name:
Street Address:
Zip/Postal Code:
City:
Country:

Provjeru možete izvršiti na jedan od slijedećih načina:

1. Preko broja na ambalaži proizvoda:
Search by Barcode - GTIN
2. Preko lokacijskog broja firme:
Search by Location Number - GLN
3. Preko broja kodirane palete:
Search by Container Code - SSCC
4. Preko naziva firme:
Search by Company Name

Najčešće su provjere preko broja bar koda i preko naziva firme.

Provjera preko broja bar koda

GTIN

Global Trade Item Number:

Trade Item Ownership
 Trade Item Info

This information is provided on behalf of GS1 Global Office.
Responder: 9501101020030, Responses: 0, RC: 2 (No record found)

Procedura:

1. Kliknuti na "Search by Barcode (GTIN)"
2. U polje "Global Trade Item Number" upisati 13-znamenkasti broj sa proizvoda.
3. Kliknuti na dugme "Search"

Rezultat provjere:

Ako je bar kod validan u donjem dijelu ekrana će se prezentirati podaci o firmi koja je distribuirala proizvod u prodaju.

Ako je rezultat provjere kao na trećoj slici ("No record found") to znači da bar kod nije legalan, ili je falsifikovan, ili firma koja je distribuirala proizvod u prodaju nije članica nacionalne GS1 organizacije, a time niti Međunarodne organizacije GS1. U oba slučaja, dobili ste potvrdu da se neovlašteno koristi GS1 bar kod, a također i intelektualno vlasništvo Međunarodne organizacije GS1, što podliježe domaćim i međunarodnim sankcijama.

Provjera preko naziva firme

Search by Company Name

Locate enterprise by its name and country. In case you receive too many results information. "Company name" and "Country" are mandatory fields.

Company Name:

Street Address:

Zip/Postal Code:

City:

Country: BOSNIA AND HERZEGOVINA (3.1)

This information is provided on behalf of GS1 Global Office.
Responder: 9501101020030, Responses: 0, RC: 2 (No record found)

Procedura:

1. Kliknuti na "Search by Company Name"
2. U polje "Company Name" upisati ili puni naziv firme ili najmanje tri susjedna znaka iz naziva firme
3. U polju "Country" izabrati naziv države
4. Kliknuti na dugme "Search"

Rezultat provjere:

Ako su podaci o firmi registrovani u svjetskom elektronskom registru GEPIR, u donjem dijelu ekrana će se pojaviti podaci o firmi.

Ako je rezultat provjere kao na trećoj slici ("No record found"), to znači da podaci o firmi nisu registrovani u svjetskom elektronskom registru bar kodova GEPIR, te da firma nije članica GS1.

Informacija za izvoznike u Libiju

Na lijekovima i hrani samo legalni GS1 brojevi !

Od naših libijskih kolega primili smo važnu obavijest koja se odnosi na sve izvoznike lijekova i prehrambenih proizvoda u Libiju. Primljenu informaciju prenosimo u prevodu:

„Libijsko Ministarstvo trgovine i ekonomije izdalo je dekret kojim se općenito, reguliše izvoz i uvoz roba. U jednom od članova spomenutog dekreta utvrđuje se da farmaceutski i prehrambeni proizvodi moraju biti označeni isključivo legalnim, važećim GTIN-om (Global Trade Item Number), odnosno GS1 standardom, i svi uvozni proizvodi moraju se prilagoditi ovim zahtjevima libijskog tržišta. U ovom trenutku GS1 Libya pomaže libijskim vlastima tako što omogućava provjeru legalnosti svakog pojedinačnog GS1 bar koda na uvoznim proizvodima, pregledom podataka registrovanih u GEPIR-u; zato vas sve molimo da podatke o članicama evidentirane u GEPIR-u uredno održavate, kako biste spriječili bilo kakve probleme za preduzeća/članice koje posluju na libijskom tržištu.“

Dr. Hadi Alshawish
CEO, GS1 Libya

Tel. 033 712 712 Fax: 033 712 710
info-kod@bih.net.ba
www.info-kod.ba

Oprema za automatsku identifikaciju proizvoda putem bar koda

PRINTERI BAR KODA

PRINTERI ID KARTICA

Performance Class

Security Class

Value Class
P100c P110c P110nc P120c

P330c P330nc P430c

P630c P640c

Pitanja i odgovori

Zašto je potrebno da se učlanim u Udruženje GS1?

Udruženje GS1 je jedina organizacija u Bosni i Hercegovini koja je ovlaštena da dodjeljuje GS1 bar kodove. Ovi brojevi se koriste u svim sektorima privrede, za označavanje proizvoda, usluga, otpremnih jedinica, kao i za označavanje lokacija i osnovnih sredstava.

Šta je GS1 Sistem?

GS1 Sistem globalnih standarda je obezbijedio način da se precizno identificiraju i razmjenjuju informacije o proizvodima, uslugama i lokacijama. Standardi obuhvataju brojeve za identifikaciju proizvoda, standarde za nositelje podataka (bar kodovi, RFID tagovi), standarde za razmjenu elektronskih poruka i standarde za razmjenu podataka između poslovnih partnera (globalna sinhronizacija podataka).

Upotreba GS1 standarda omogućila je značajna unapređenja u poslovanju, smanjila je troškove "papirologije", omogućila je kratke rokove narudžbe i isporuke, višestruko povećala pouzdanost i tačnost u radu, i omogućila bolje upravljanje u cijelom lancu snabdijevanja.

Značajne uštede na troškovima ostvaruju se dnevno korištenjem GS1 standarda jer svi poslovni partneri primjenjuju isti način u komunikaciji sa svim poslovnim partnerima u svijetu.

GS1 Sistem se sastoji od četiri komponente:

- GS1 Identifikacijski Ključevi – globalni, jedinstveni brojevi za identifikaciju
- GS1 BarKodovi – standardi za otvorene, globalne barkod simbole
- GS1 eCOM – standardi za otvorene, globalne elektronske poruke
- GS1 GDSN – standardi za mrežu globalne sinhronizacije podataka

Šta je bar kod broj?

Barkod brojevi su jedinstveni brojevi koji se mogu dodjeljivati proizvodima, logističkim jedinicama, lokacijama, i/ili osnovnim sredstvima. Svaka različita varijanta proizvoda (npr. Boja, veličina, model, veličina pakovanja) zahtjeva svoj vlastiti jedinstveni broj.

GS1 Barkod brojevi su također poznati i kao GTIN-ovi, što je skraćenica za Global Trade Item Numbers (Globalni brojevi

trgovinskih jedinica). Primjena barkod brojeva donosi korist svim stranama koje su dio trgovinskog kruga, tako što se umanjuju troškovi, ostvaruju se uštede na vremenu, a povećana je tačnost i efikasnost upravljanja u cijelom lancu snabdijevanja.

Jedna druga organizacija u BiH također se predstavlja kao GS1 i dodjeljuje GS1 brojeve. Da li je to ispravno?

Da bi se osigurala globalna jedinstvenost barkod brojeva i ispravnost njihove primjene, i da bi se obezbijedila potrebna pomoć za korisnike GS1 standarda, Međunarodna organizacija GS1 je ovlastila samo jednu organizaciju u svakoj pojedinoj državi, tako da samo jedna GS1 organizacija u jednoj državi može upravljati GS1 standardima u toj državi.

U Bosni i Hercegovini, Udruženje GS1, na adresi u ul. Mehmeda Spahe 24, u Sarajevu, je JEDINO ovlašteno mjesto za GS1 Barkod brojeve i standarde u Bosni i hercegovini. GS1 Barkod brojevi koje Udruženje GS1 dodjeljuje preduzećima u Bosni i Hercegovini počinju sa prefiksom 387 i jedino Udruženje GS1 ima ovlaštenje da koristi 387 GS1 prefiks.

Udruženje GS1 nije u mogućnosti da potvrditi ispravnost i upotrebljivost Barkod brojeva koji nisu izdati i verifikirani od strane Udruženja GS1. Samo oni barkod brojevi, koje dodijeli i potvrdi Udruženje GS1, mogu biti uključeni u Svjetski registar bar kod brojeva GEPIR. Ukoliko vi koristite Barkod brojeve koje vam je dodijelila neka druga neovlaštena organizacija, tada vaši Barkod brojevi ne mogu biti uključeni u GEPIR. Ovo će prouzrokovati prekid u vašim redovnim poslovnim aktivnostima i time uzrokovati finansijsku i drugu štetu u poslovanju.

Koliko barkod brojeva mogu dobiti i da li su oni moje vlasništvo?

Zavisno od toga koliko vam je potrebno barkod brojeva, vi možete zatražiti blok od 100, 1,000, 10,000 ili čak 100,000 brojeva. Vašim proizvodima vi dodjeljujete barkod brojeve slijedom, kada je to potrebno.

Međunarodna organizacija GS1 je vlasnik GS1 Sistema. Sve dok vi koristite Barkod brojeve u skladu sa ugovorom sa Udruženjem GS1 i redovno uplaću-

jete članarinu Udruženju GS1, vi imate pravo na upotrebu GS1 sistema i barkod brojeva.

Da li nam vi dajete i naljepnice sa slikom barkod-a?

Ne. Udruženje GS1 ne štampa slike barkoda, niti posjeduje opremu za štampanje barkoda, niti isporučuje barkod fajlove. Usluge štampanja barkodova će za vas uraditi firme koje su osposobljene za tu vrstu poslova.

Uloga Udruženja GS1 jeste da upravlja ovim standardima, i time vam omogućiti pristup savremenom poslovanju na Evropskom i globalnom tržištu.

Koliko iznosi članarina i koliko vremena mi je potrebno da dobijem barkod brojeve?

GS1 Barkod brojevi se dodjeljuju po osnovu ugovora sa korisnikom, na godišnjoj osnovi. Godišnja članarina se plaća na početku svake godine čime se potvrđuje važenje ugovora o korištenju barkod brojeva.

Iznos godišnje naknade zavisi od bloka barkod brojeva koji vam je rješenjem dodijeljen. U Uredu Udruženja GS1 se svakodnevno vrši administrativna obrada zahtjeva za dodjelu GS1 prefiksa preduzeća, tako da se rješenje o učlanjenju može dostaviti novoj članici u roku od 7 dana od prijema potpunog zahtjeva.

Kao trgovina, da li smo obavezni da stavimo barkod brojeve na proizvode koje smo uvezli?

Bez obzira na to ko je proizveo i gdje, određeni proizvod, vlasnik robne marke je odgovoran za kodiranje proizvoda. Ipak, ako uvoznik ili trgovina, namjeravaju da prodaju proizvod tako što će ga prethodno repakirati na drugačiji način (drugačija količina, težina, ambalaža, naziv trgovine, itd.) tada je potrebno postaviti novi barkod. U tom slučaju, uvoznik ili trgovina su odgovorni za postavljanje novog barkod broja na proizvodu.

GS1

Međunarodna organizacija GS1 sa sjedištem u Briselu, Belgija, tokom posljednjih 30 godina, radi na projektovanju i uvođenju sistema globalnih standarda koji se koriste u lancu snabdijevanja.

GS1 standardi obezbjeđuju osnovu koja omogućava da se proizvodi, usluge i informacije o njima, efikasno i sigurno razmjenjuju, za dobrobit firmi i bolji život ljudi, svakog dana i svuda. GS1 standardi imaju podjednako važnu ulogu i za proizvođače i za potrošače.

GS1 standardi povezuju kompanije koje predstavljaju sve strane u lancu snabdijevanja: proizvođače, distributere, trgovine na malo, bolnice, prijevoznike, carinske organizacije, proizvođače softvera, lokalna i međunarodna regulatorna tijela i mnoge druge. GS1 standarde koriste veliki multinacionalni lanci kao i male prodavnice, svjetski poznate robne marke i samostalne zanatlije.

u Bosni i Hercegovini

Udruženje GS1
Mehmeda Spahe 24
71000 SARAJEVO
Bosna i Hercegovina

T 033/258-646, 033/258-647

F 033/922-452, 033/258-645

E info@gs1bih.com

www.gs1bih.com

GS1 - The Global Language of Business